

Omavelkaisen takauksen myöntäminen Kerava-Sipoo Liikuntahallit Oy:lle

Kunnanhallitus 30.01.2023 § 24

Valmistelija: tekninen johtaja Lari Sirén, lari.siren(at)sipoo.fi, Keravan kaupunginkamreeri Teppo Verronen, teppo.verronen@kerava.fi

Keravan kaupunginhallitus 10.5.2021 § 160 ja Sipoon kunnanhallitus 25.10.2021 § 329 ovat päättäneet perustaa Kerava-Sipoo Liikuntahallit Oy (Kervo-Sibbo Idrottshallar Ab) -nimisen osakeyhtiön osakas- ja perustamissopimuksen, yhtiöjärjestyksen sekä maanvuokrasopimuksen mukaisesti. Yhtiön osakkeiden omistus ja vastuut jakautuvat pääsääntöisesti kuntien asukaslukujen suhteessa Kerava 63 % ja Sipoo 37 % (tilanne 31.12.2020).

Yhtiön tarkoituksena on rakennuttaa, omistaa, hallinnoida ja kunnossapitää hallikokonaisuutta, joka sisältää monitoimihallin, jalkapallohallin sekä näitä palvelevat sosiaalityilat.

Hallit on ensisijaisesti tarkoitettu liikunnan harjoitus-, kilpailu-, ottelu-, ja turnaukskäyttöön sekä liikuntatapahtumien järjestämiseen. Toissijaisesti tiloja ja alueita voidaan käyttää myös muuhun tapahtumatoimintaan. Hallit eivät sovellu suurien tapahtumien järjestämiseen (yli 600 henkilöä kerrallaan). Pienimuotoisia messuja, näyttelyitä tai muita vastaavia tapahtumia voidaan järjestää niin, että yleisön saapumis- ja poistumisajat porrastuvat.

Hallikokonaisuuteen kuuluu puolilämmin jalkapallohalli (pelialueen koko 64 metriä kertaa 100 metriä), molempia halleja palvelevat huoltotilat (sisältäen pukuhuoneet, vastaanoton, tekniset tilat yms.) sekä lämmin monitoimihalli, jossa on 300 metrin kiertävä juoksurata, yleisurheilun suorituspaikat sekä pelikentät ja muut harjoittelualueet. Monitoimihallin reunalla on pieni katsomo.

Hallikokonaisuuden rakentamisen arvioitiin hankesuunnitteluvaiheessa vuonna 2021 maksavan 15,7 miljoonaa euroa koostuen liikuntatilojen (8 miljoonaa euroa), yhteisten tilojen (3 miljoonaa euroa) ja piha-alueiden (1,7 miljoonaa euroa) sekä yleisistä ja yhteisistä rakennuttamisen kustannuksista (projektin johto, työmaakulut, hankevaraus yhteensä 3 miljoonaa euroa).

Investointikustannusten sekä yleisen kustannustason nousun vuoksi tilojen toiminnallisuutta, tuottoja ja kustannuksia on käyty läpi monesta eri näkökulmasta hankkeen kannattavuuden arvioimiseksi. Valmistelussa on selvitetty useamman erilaisen toteutusvaihtoehdon vaikutuksia investoinnin suuruuden sekä kustannusten ja tuottojen kannalta.

Tulleet muutokset:

- Aikaisemman ylipainehallivaihtoehdon sijaan ehdotetaan jalkapallohallin toteuttamista kaksoispressuhallina valtionavustuksen edellytysten täyttymiseksi. Opetus- ja kulttuuriministeriö ei rahoita ylipainehalleja näiden korkeampien energian ja ylläpidon kustannusten vuoksi.

- Investointikustannuksen pienentämisen vaihtoehtona selvitettiin monitoimihallin pienentäminen 200 metrin kiertävän juoksuradan mukaan. Tämä pienentää tuottoja salibandykenttien pienemmän lukumäärän vuoksi, sekä heikentää kannattavuutta ja olosuhteita. Espooseen on tulossa 200 metrin juoksurata kiinteillä kallistetuilla kaarteilla. Kallistetut kaarteet eivät sovi hitaammille juoksijoille ja ratakelaaajille.

Uusien laskelmien mukaan rakentamiskustannukset ovat arviolta 19,5 miljoonaa euroa, kun hallissa on 300 metrin kiertävä juoksurata ja jalkapallohalli toteutetaan kaksoispressuhallina.

Halli rahoitetaan kolmen miljoonan euron omalla pääomalla, miljoonan euron liikunta-avustuksella ja loppu lainalla, joka arvion mukaan on 15,5 miljoonaa euroa. Takausta haetaan noin 10 % suuremmalle summalle 17 miljoonalle eurolle, joka ottaa huomioon laskelmien tarkentumisen ja mahdollisen tarvittavan käyttöpääoman toiminnan käynnistyessä.

Liikuntahallien varsinainen investointipäätös tuodaan käsittelyyn Keravan kaupunginhallitukseen ja Sipoon kunnanhallitukseen vielä myöhemmin, kun investoinnin kannattavuuteen vaikuttavat epävarmuustekijät ovat riittävällä tarkkuudella tiedossa ja varmuus liikunta-avustuksesta vähintään miljoonan euron suuruisena on saatu.

Epävarmuustekijöitä ovat erityisesti maa- ja pohjarakentamisen kustannukset, joista tehdään vielä tarkemmat maaperäselvitykset maaperäkaivauksilla, muut rakentamiskustannuksen suuruuteen vaikuttavat tekijät kuten rakentamissuhdanteen muutokset sekä rahoituspäätös rahoituslaitokselta ja siihen liittyvä kustannustaso.

Kerava-Sipoo Liikuntahallit Oy on hakenut liikuntapaikkojen rakentamiseen tarkoitettua valtionavustusta, jonka lisäksi hankkeen rakentamista rahoitetaan lainalla, joiden takauksista päättävät Keravan kaupunginvaltuusto ja Sipoon kunnanvaltuusto.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 42 §:n perusteella 13.12.2022 vahvistanut liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitus suunnitelman vuosille 2023–2026. Suunnitelma on ohjeellinen ja sen toteutuminen riippuu suunnitelmaan hyväksytyjen hankkeiden kustannustasosta, tilaohjelmasta, toteutusvalmiudesta ja valtion talousarviossa tarkoitukseen osoitetusta määrärahasta. Avustettavat kohteet ja avustuksen määrä harkitaan lopullisesti vuosittaisten avustushakemusten perusteella. Kerava-Sipoo Liikuntahallit Oy on suunnitelmassa vuonna 2023 miljoonan euron avustussummalla. Avustushakemuksessa yhtenä vaatimuksena on valtuustojen takauspäätös hankkeen rahoitukselle.

Lainan tarve

Hankkeen ja lainan takaisinmaksun rahoittamiseksi Kerava-Sipoo Liikuntahallit Oy:n hallitus on kokouksessaan 19.01.2023 päättänyt pyytää Keravan kaupungin ja Sipoon kunnan omavelkaista takausta liikuntahallien rakennuttamisen lainalle omistusosuuksien suhteessa (63 % Kerava, 37 % Sipoo).

Laina

Lainan saaja

Kerava-Sipoo Liikuntahallit Oy

Lainan antaja	kilpailutuksen perusteella
Lainan määrä	enintään 17 000 000,00 miljoonaa euroa yhtenä tai useampana lainana
Laina-aika	enintään 20 vuotta takaussitoumuksen allekirjoittamisesta
Lyhennykset	tasalyhennykset kvartaaleittain
Takaus	Kuntien omavelkainen takaus omistussuhteiden suhteessa (Kerava 63 %, Sipoo 37 %)
Takaussitoumuksen voimassaolo	12 kk viimeisen lainaerän eräpäivästä lukien
Lainan korkoperuste	3 kk:n, 6 kk:n tai 12 kk:n euribor korkosuojauksella tai ilman tai kiinteä tai muu yleisesti käytössä oleva viitekorko tai muu yleisesti käytössä oleva viitekorko tai yhdistelmä näistä

Takaus kattaa lainojen pääomien ohella niiden korot, viivästyskorot sekä mahdolliset muut kulut.

Kukin omavelkainen takaus tulee antaa siten, ettei kaupungin/kunnan siihen perustuva takausvastuu takaussitoumuksen antohetkellä ylitä kaupungin/kunnan Kerava-Sipoo liikuntahallit Oy:n omistussuutta vastaavaa suhteellista osuutta asianomaiseen lainaan perustuvista velvoitteista. Mahdolliset myöhemmät Kerava-Sipoo liikuntahallit Oy:n omistuksen muutokset eivät vaikuta takaaajan vastuun laajuuteen vähentävästi ilman takauksen edunsaajan nimenomaista kirjallista suostumusta.

Lainan takaaminen

Valtiontukitarkastelussa lainatakaus ei saa tuottaa hintaetua taattavalle yhteisölle. Kerava-Sipoo Liikuntahallit Oy:n ei voida katsoa saavan hintaetua, mikäli Keravan kaupungin ja Sipoon kunnan Takauksesta peritään takausprovisiota 0,2 % p.a. laskettuna lainan keskisaldolle.

Esittelijä Kunnanjohtaja Grannas Mikael

Ehdotus Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto päättää antaa Kerava-Sipoo liikuntahallit Oy:lle omavelkaisen takauksen otettavaan lainaan lainapääomaltaan enintään 17 000 000,00 euroa. Takaus kattaa Sipoon omistussuutta vastaavan osuuden lainan pääomasta ja vastaavasti sen ohella korot, viivästyskorot sekä mahdolliset muut kulut.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Käsittely

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Pykälä tarkastettiin välittömästi.

Liitteet

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto päättää antaa Kerava-Sipoo liikuntahallit Oy:lle omavelkaisen takauksen otettavaan lainaan lainapääomaltaan enintään 17 000 000,00 euroa. Takaus kattaa Sipoon omistusosuutta vastaavan osuuden lainan pääomasta ja vastaavasti sen ohella korot, viivästyskorot sekä mahdolliset muut kulut.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Käsittely

Vihreä valtuustoryhmä esitti, että takausta ei myönnetä.

Charlotta Engblom esitti, että asia palautetaan valmisteluun seuraavin perustein:

”Koska asian esittelyssä, ei ole tuotu ajoissa valtuustolle mielestäni riittävästi taustatietoja eikä päivitettyjä tietoja liittyen esim. halleihin ja kustannuksiin, sekä esittelytekstissä on esitetty menettely investointipäätöksestä vaikeuttaa valtuuston mahdollisuuksia vaikuttaa kunnan käyttötalousbudjettiin mahdollisesti merkittävästi, esitän, että asia palautetaan uudestaan valmisteluun.

Uuteen valmisteluun toivotaan sisällyttävän seuraavat asiat:

- Päivitetty hankesuunnitelma ja kannattavuuslaskelmat ja osakeyhtiötä ohjaavat asiakirjat
- Osakeyhtiön perustamista koskevat päätökset pöytäkirjaotteena
- Valtuuston tulisi myös saada myös tietoonsa se tieto, joka on kerätty mahdollisilta käyttäjiltä.
- On esitettävä, mitkä ovat hallin todelliset hyödyt koulujen liikuntaopetuksen kannalta ja kuinka tarkoituksenmukaista on ottaa halli osaksi koulujen liikuntakasvatusta.”

Maria von Flittner kannatti Charlotta Engblomin ehdotusta.

Kannatetun palautusehdotuksen jälkeen puheenjohtaja rajasi keskustelun koskemaan palautusta.

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti Charlotta Engblomin palautusehdotuksen.

Päätös

Valtuusto päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun.

Liitteet

Esittelijä	Talousjohtaja Kivilevo Pekka
Ehdotus	Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto antaa Kerava-Sipoo liikuntahallit Oy:lle omavelkaisen takauksen otettavaan lainaan lainapääomaltaan enintään 17 000 000,00 euroa. Takaus kattaa Sipoon omistusosuutta vastaavan osuuden lainan pääomasta ja vastaavasti sen ohella korot, viivästyskorot sekä mahdolliset muut kulut. Pykälä tarkastetaan välittömästi.
Käsittely	Marketta Mattila esitti, että takausta ei myönnetä. Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen. Pykälä tarkastettiin välittömästi.

Liitteet

Valtuusto 15.02.2023 § 24

105/02.05.07/2023

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto päättää antaa Kerava-Sipoo liikuntahallit Oy:lle omavelkaisen takauksen otettavaan lainaan lainapääomaltaan enintään 17 000 000,00 euroa. Takaus kattaa Sipoon omistusosuutta vastaavan osuuden lainan pääomasta ja vastaavasti sen ohella korot, viivästyskorot sekä mahdolliset muut kulut.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Käsittely	Vihreä valtuustoryhmä esitti, että takausta ei myönnetä. Monika Hämäläinen esitti seuraavaa: ”Ehdotan, että jos valtuusto päättää myöntää omavelkaisen takauksen lainoille, valtuusto asettaa samalla takauksen ehdoksi, että halliyhtiö ei voi tehdä päätöstä monitoimihallin toteuttamisesta ja rakentamisesta ilman, että Sipoon kunnan osalta kunnanvaltuusto päätöksellään hyväksyy hallin toteuttamisen ja rakentamisen.” Monika Hämäläisen ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi. Puheenjohtaja totesi, että asiassa oli tehty yksi kannatettu vastaehdotus, minkä vuoksi oli äänestettävä.
-----------	--

Puheenjohtaja ehdotti, että kunnanhallituksen ehdotusta kannattavat äänestävät "jaa" ja Vihreän valtuustoryhmän vastaehdotusta kannattavat äänestävät "ei". Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestys:

Kunnanhallituksen ehdotus - 29 ääntä

Vihreän valtuustoryhmän vastaehdotus - 12 ääntä

Tyhjää - 2 ääntä

Puheenjohtaja totesi, että valtuusto hyväksyi kunnanhallituksen ehdotuksen äänin 29-12 (2 tyhjää).

Päätös

Valtuusto hyväksyi kunnanhallituksen ehdotuksen.

Pykälä tarkastettiin välittömästi.

Vihreä valtuustoryhmä, Liike Nytin valtuustoryhmä, Monika Hämäläinen, Pauliina Räike ja Carola Juselius jättivät eriävän mielipiteen.

Liitteet

Liite 1 - Kerava-Sipoo Liikuntahallit Oyn takauspyyntö Keravan kaupungille ja Sipoon kunnalle liikuntahallien rakentamisen rahoittamiseksi 19.01.2023

Liite Bilaga 2 - KSL Hankesuunnitelma 2022

Liite 3 - Äänestys kv 15.2.2023 § 24